

ТАХИМЕТРИЧЕСКА ЛИНИЙКА

/ А. Нестлер / --- ново деление.

За да нестават грешки в десетичния знак, при изчисляване на височинат H в тахиметрическият карнет, препоръчва се следният практически начин:

Ако нулата /0/ на средната подвижна линейка се нагласи на 64 метра, и като се разгледа внимателно на неподвижната линейка отчитанията при различни вертикални ъгли, — то ще забележиме следното, а именно: че срещу първия градус — съответва първия метър; срещу втория градус — съответва втория метър и т.н.

Приеме ли се числото 64 за еденица база, то може с сигурност да се знае и десетичния знак при отчитането на височинат H .

Примери:

1. При дължина 32 метра т.е. $1/2$ на 64 и вертикален ъгъл $3^{\circ}50'$, то и отчитането на H ще бъде $1/2$ от $3^{\circ}50'$ т.е. равно на $1^{\circ}75'$ м.
2. Ако дължината е напр. 20 м. — значи около $1/3$ от 64, и при ъгъл $1^{\circ}20'$, — то значи че H ще бъде около $1/3$ от ъгъла $1^{\circ}20'$ равно на $0^{\circ}40'$, а в ^{линейката} таблицата е $0^{\circ}38'$, — разликата произтича от това че числото 20 не е точно $1/3$ от 64, а малко повече, но това няма значение, защото ние имаме за цел да следим само за десетичния знак да не погрешиме, а точното H се отчита на съответната скала на неподвижната линейка,
3. При дължина 128 м. значи около 2 пъти по голяма от базата 64, и при вертикален ъгъл $0^{\circ}65'$, — и H ще бъде 2 по $0^{\circ}65'$ равно на около $1^{\circ}30'$ м.
4. При дължина 200 м., която е около ~~3~~ три пъти ~~и половина~~ повече от базата 64 и при вертикален ъгъл $0^{\circ}14'$, то ще бъде H равно на ~~XXXXXX~~ $0^{\circ}14'$ по ~~3~~ равно на $0^{\circ}42'$, а в линейката отчитаме $0^{\circ}44'$, пак има разлика, защото числото 200 не е точно три пъти ~~и половина~~ по голямо от базата 64, а с нещо повече ~~или по малко~~, — но и тук важното е че не се греша в десетичния знак, защото намираме $0^{\circ}42'$, а не $4^{\circ}20'$.